

PROTOKÓŁ

z kontroli dotyczącej systemu gospodarowania odpadami przez Gminę Stare Babice w I połowie 2018 roku

- **Kontrola zrealizowana przez:** Komisję Rewizyjną;
- **Termin kontroli:** 26 czerwca 2018 r.
- **Podstawa kontroli:** Plan pracy Komisji Rewizyjnej przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/387/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 21 grudnia 2017 roku;
- **Miejsce kontroli:** Urząd Gminy Stare Babice, z siedzibą przy ul. Rynek 32;
- **Kierownik kontrolowanej jedn.:** Pan Krzysztof Turek - Wójt Gminy Stare Babice;
- **Skład Komisji Rewizyjnej:** Krzysztof Szuba-przewodniczący komisji;
Lucyna Skrzeczkowska-członkini komisji;
Paweł Karczmarek -członek komisji.

Informacje wstępne

Podczas czynności kontrolnych wyjaśnień udzielali Pan Piotr Czajkowski kierownik Referatu Ochrony Środowiska oraz Pan Piotr Grzelak inspektor ds. ochrony środowiska Urzędu Gminy Stare Babice.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Stare Babice realizowany jest przez Przedsiębiorstwo Byś Wojciech Byśkiniewicz z siedzibą w Warszawie przy ul. Arkuszowej 43, na podstawie Umowy nr 441/2017 z dnia 16 listopada 2017 roku, zawartą z Gminą Stare Babice patrz załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. Firma ta została wybrana przez Gminę w wyniku postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na podstawie art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

W ramach umowy Przedsiębiorstwo zobowiązane jest m. in. do:

1. odbioru i zagospodarowania (odzysk lub unieszkodliwienie) odpadów komunalnych:
 - a) od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Stare Babice z terenu posesji,
 - b) w Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zwanym dalej „GPSZOK”
 - c) z Punktów Selektywnej Zbiórki Przeteterminowanych Leków,
 - d) z Punktów Selektywnej Zbiórki Zużytych Baterii,
2. dostarczenia i rozdysponowania worków na odpady,
3. dostarczenia kontenerów i pojemników do obsługi GPSZOK

1

Przedmiot umowy wykonywany będzie w terminie od dnia zawarcia umowy do 31 grudnia 2018 roku. Obowiązującą formą wynagrodzenia jest wynagrodzenie ryczałtowe za 1 miesiąc, które obejmuje całkowity koszt wykonania przedmiotu umowy, tj. cena brutto za 1 miesiąc 343 340,21 zł./miesiąc, w tym 8% VAT.

Płatności za system gospodarowania odpadami

Podczas czynności kontrolnych poproszono o wykaz faktur za I półrocze 2018 roku, które Przedsiębiorstwo wystawiło a Gmina opłaciła. Wykaz faktur zamieszczono w poniższej tabeli.

Lp.	Faktura nr	Z dnia	Kwota	Data zapłaty	Uwagi
1.	1801002298	31.01.2018	343 340,21	28.02.2018	Wynagrodzenie ryczałtowe
2.	1802001129	28.02.2018	343 340,21	28.03.2018	Wynagrodzenie ryczałtowe
3.	1803005279	31.03.2018	343 340,21	27.04.2018	Wynagrodzenie ryczałtowe
4.	1804004994	30.04.2018	343 340,21	28.05.2018	Wynagrodzenie ryczałtowe
5.	1805004964	31.05.2018	343 340,21	27.06.2018	Wynagrodzenie ryczałtowe

Z wykazu faktur wynika, że uiszczono opłaty zgodne były z warunkami określonymi w umowie.

Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi

W czerwcu 2018 roku pracownicy Urzędu Gminy Stare Babice przekazali Radnym Gminy dokument nazwany **Analiza** Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Stare Babice w 2017 roku. Z Analizy wynika, m. in., że wg danych Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Stare Babice w grudniu 2017 roku w Gminie zamieszkiwało:

- 17 426 osób zameldowanych na pobyt stały oraz
- 261 osób zameldowanych na pobyt czasowy.

Liczba mieszkańców obsługiwanych w ramach systemu na koniec 2017 roku wynosiła: 16 841 osób prowadzących selektywną zbiórkę odpadów, 1 840 osób nie prowadzących selektywnej zbiórki odpadów. **Łącznie 18 681 osób.**

Liczba obsługiwanych posesji to 6 063, która szacowana jest na podstawie liczby zarejestrowanych kont, tj. złożonych „Deklaracji o wysokości spłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi” - zwane dalej w skrócie „Deklaracjami”.

Powyższe dane pozwalają wysnuć wniosek, że część mieszkańców nie posiada stałego ani czasowego zameldowania na terenie Gminy.

W **Analizie** wskazano, że w ramach uszczelniania systemu w 2017 roku pracownicy Urzędu weryfikowali dane w złożonych Deklaracjach o wysokości

opłaty. **Kontrola** polegała m. in. na sprawdzeniu ilości osób zamieszkujących daną posesję (Straż Gminna kontrolowała posesje w 15 miejscowościach). Do właścicieli nieruchomości zamieszkałych wystosowano 14 wezwań do złożenia Deklaracji lub wyjaśnienia przyczyn niezłożenia dokumentu. Ponadto wystosowano 99 wezwań do złożenia wyjaśnień w związku z nieprawidłowymi danymi w „Deklaracji”. Zostały wszczęte 22 postępowania w sprawie wydania decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami, o której mowa w art. 60 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z **Analizy** wynika, że:

- łączna wysokość należności z tytułu „opłaty śmieciowej”, oparciu o złożone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych Deklaracje (wg stanu na dzień 31.12.2017 r.) wyniosła **3 467 402,52 zł.**,
- do budżetu wpłynęło natomiast **2 983 429,83 zł.**;
- Stan zaległości na dzień 31.12.2017 wyniósł **483 972,69 zł.**
- **Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami wyniósł: 3 929 845,07 zł.** (w tym odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: 3 638 050, 65 zł., obsługa administracyjna systemu: 137 773,71 zł., zakup, dostarczenie i odbiór pojemników na odpady komunalne: 154 020,71 zł.)

Podczas czynności kontrolnych poproszono pracowników Urzędu o wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy łącznymi kosztami funkcjonowania systemu tj. **3 929 845,07 zł.**, a łącznymi należnościami w kwocie **3 467 402,52 zł.**, (z czego do budżetu wpłynęło **2 983 429,83 zł.**). Z uzyskanych od pracowników informacji wynika, że różnica pomiędzy łącznym kosztem funkcjonowania systemu a łącznymi należnościami spowodowała konieczność skalkulowania i wprowadzenia nowej stawki na odbiór odpadów komunalnych. Natomiast różnica pomiędzy łącznymi należnościami a kwotą, która faktycznie wpłynęła do Urzędu Gminy wynika z tego, że nie wszyscy mieszkańcy płacą zgodnie z ustalonym terminem a część mieszkańców jest „niewypłacalnych”. W takich przypadkach są przeprowadzane postępowania administracyjne ale środki „odzyskane” wpływają na konto Urzędu Gminy z opóźnieniem.

W 2017 roku przeprowadzono następujące postępowania administracyjne dotyczące odzyskania należności pieniężnych z tyt. Gospodarowania odpadami komunalnymi:

- Wydano 43 decyzje o rozłożeniu na raty zaległości w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi na łączna kwotę: **56 367,87 zł.**,
- Wydano 107 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Wysłano 46 upomnień na kwotę: **39 119,69 zł.**;
- Wystawiono 112 tytułów wykonawczych na kwotę **102 532,53 zł.**

Reklamacje

Z informacji pracowników Urzędu wynika, że reklamacje w ciągu miesiąca nie przekraczały 100 zgłoszeń. Stanowiło to niespełna 1% posesji. Reklamacje mieszkańcy składali osobiście w Urzędzie Gminy (pokój nr 9), telefonicznie bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej. Dotyczyły one m.in. terminowości odbioru odpadów (pominięcie danej posesji), jakości wykonanej usługi (nie wszystkie worki z odpadami były odebrane bądź odebrana była za mała ilość, nie zostawienie odpowiedniej ilości worków pustych, uszkodzenie pojemnika na odpady). Jeżeli reklamacje były zasadne to zgodnie z umową realizowano je w ciągu 24 godzin od zgłoszenia. Zdarzały się nieliczne przypadki przekroczenia terminu wykonania reklamacji przez firmę odbierającą odpady. W takich sytuacjach w roku 2018 nie były zastosowane kary finansowe (zawarte w umowie), ponieważ zdarzały się przypadki (też nieliczne), gdzie mieszkańcy nie wystawiali w terminie odpadów przed posesję ale firma w ramach „reklamacji” odbierała od tych mieszkańców odpady.

Kontrolowanie systemu odbioru odpadów komunalnych

Pracownicy Urzędu Gminy wskazali, że doraźnie odbywają się kontrole pracy GPSZOK (godziny otwarcia/zamknięcia, czy na teren GPSZOK nie wjeżdżają nieuprawnione osoby/firmy, czy kontenery są zamieniane z wystarczającą częstotliwością) oraz kontrole odbioru odpadów komunalnych sprzed posesji (czy odpady odbierane są w odpowiedni sposób, w odpowiednich ilościach i ustalonych terminach). Ponadto odbywa się analiza wykonywanej usługi na podstawie wpływających reklamacji (mieszkańcy na bieżąco weryfikują jakość wykonywanej usługi).

Ulgi dla mieszkańców

Z informacji pracowników Urzędu wynika, że obecnie w Gminie Stare Babice obowiązuje uchwała Nr XXXVIII/394/18 Rady Gminy Stare Babice z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Analizowana jest też możliwość zastosowania zniżek dla rodzin wielodzietnych, które zostaną wprowadzone po ewentualnym zatwierdzeniu stosownej uchwały przez Radę Gminy. Na dzień 7 września 2018 roku w Gminie Stare Babice z w/w zniżek skorzystały 4 gospodarstwa domowe (łącznie 9 osób).

Uzasadnienie dla ryczałtowej metody rozliczania odbioru odpadów

Metoda „ryczałtowa” oraz „ilościowa” ma swoje wady i zalety. Niewątpliwą zaletą metody ryczałtowej jest przewidywalność dla budżetu i brak konieczności liczenia worków z odpadami. Po poprzednich przetargach były robione wrywkowe kontrole ilości wystawianych przez mieszkańców worków (odbieranych przez firmę wywozową). Sprawdzanie nagrań z kamer było bardzo czasochłonne (film nagrywany

jest w czasie rzeczywistym i kilka śmieciarek nagrywa takie filmy codziennie). Na śmieciarkach zainstalowane są kamery i GPS. Odczytanie z GPS trasy przejazdu pozwala jedynie na określenie czy śmieciarka przejeżdżała obok konkretnej posesji, o której godzinie to miało miejsce i czy przy danej posesji się zatrzymała. Nie pozwala na określenie czy przed posesje były wystawione worki, ile ich było i czy zostały odebrane. Dane z GPS służą do rozstrzygnięcia sporów pomiędzy firmą wywożącą a mieszkańcami.

W związku z koniecznością przebudowy GPSZOK planowane jest zainstalowanie wagi najazdowej i ważenie wszystkich odbieranych przez firmę wywozową odpadów przed ich powrotem do bazy. To pozwoli na rozstrzygnięcie przetargów w rozliczeniu „wagowym”. Spowoduje to konieczność przejazdu każdej ze śmieciarek przez wagę i wydaje się jedyną możliwą metodą weryfikacji ilości odbieranych odpadów. Pozwoli to na rezygnację z ryczałtowej formy opłaty na rzecz płatności za tonę wywiezionych odpadów.

Na tym protokół zakończono.

W załączeniu:

Umowa nr 441/2017 z dnia 16.11.2017 roku pomiędzy Gminą Stare Babice a firma BYŚ

PODPISY KONTROLUJĄCYCH

Krzysztof Szuba - przewodniczący komisji
Lucyna Skrzeczkowska - członkini komisji
Paweł Karczmarek - członek komisji

Krzysztof Szuba
Lucyna Skrzeczkowska
Paweł Karczmarek

PODPISY KONTROLOWANYCH

Pan Krzysztof Turek - Wójt Gminy Stare Babice

